

Demokratipriset 2014 - regler och anvisningar

Nedan hittar du detaljerade anvisningar om hur du kan delta i valet av tagaren av Demokratipriset 2014 genom att nominera kandidater eller rösta på din favorit.

Demokratipriset är ett pris på 10 000 euro som justitieministeriet vartannat år delar ut till aktörer som främjat demokrati. Priset delas ut turvis med finansministeriets Demokratiutmärkelse, som vartannat år beviljas aktörer som främjat öppen förvaltning. I år vill man prisbelöna en verksamhetsmodell, ett försök eller en innovation som stärker närdemokratin och främjar det praktiska förverkligandet av kommuninvånarnas och medborgarnas rätt att delta. Genom att dela ut priset vill man samtidigt tacka alla aktörer i Finland som arbetar med att främja möjligheterna att delta och påverka på lokal nivå.

Enligt regeringsprogrammet är det viktigt att stärka den kommunala demokratin och närdemokratin. Under regeringsperioden genomförs en reform av kommunallagen, och syftet med den nya kommunallagen, som träder i kraft år 2015, är att stärka den kommunala demokratin, växelverkan mellan kommuninvånarna och beslutsfattarna, de mångsidiga sätten att delta och strukturerna samt direkt demokrati. Därtill stöder projektet Kommuninvånarna i fokus, som samordnas av Finlands Kommunförbund, en ökad växelverkan mellan kommuninvånarna och beslutsfattarna samt införandet av nya former och sätt att delta i kommunerna genom informationsförmedling och utbildning.

Demokratipriset delas ut på demokratidagen som firas den 14 oktober 2014 under Europarådets temavecka om lokal demokrati. Prispöjalen ordnas i Kommunernas hus i Helsingfors.

1. Kriterierna för valet

Närdemokrati är ett brett begrepp. Med närdemokrati avses utöver representativ demokrati också olika praktiska verksamhetsmodeller för direkt demokrati, deltagande demokrati eller till exempel användardemokrati. Demokratipriset delas ut till lyckade exempel på lokala verksamhetsmodeller som ökar deltagarnas informations-, planerings-, besluts- och/eller verksamhetsdelaktighet. De viktigaste kriterierna är verksamhetens innehåll, effekter och användbarhet i olika sammanhang.

Fungerande verksamhetsmodeller för närdemokrati ska till exempel:

- få kommuninvånarna känna att de verkligen kan påverka de gemensamma ärendena
- skapa en meningsfull och effektiv dialog mellan kommuninvånarna och beslutsfattarna
- sänka tröskeln för växelverkan mellan beslutsfattarna och/eller myndigheterna och kommuninvånarna

- producera viktig information om närområdet
- producera information om kommuninvånarnas önskemål och behov
- beakta mångfalden hos deltagarna (dvs. att kommuninvånarna är av olika ålder, i olika livssituationer och har varierande färdigheter att delta och påverka)
- göra det möjligt att producera nya innovationer och idéer genom verksamhet som främjar delaktighet hos kommuninvånarna
- öka frivillig verksamhet i kommunerna och bostadsområdena
- utnyttja "medborgarnas klokhets" vid beslutsfattandet

Vid bedömningen av verksamheten fästs uppmärksamhet vid följande frågor:

- Uppmuntrar verksamheten målgruppen till självständigt tänkande, initiativtagande, positiv växelverkan med andra och aktivt deltagande?
- Främjar verksamheten verklig delaktighet? På vilket sätt förverkligas invånarnas lika möjligheter att delta i praktiken?

(Till exempel god praxis för att stärka växelverkan mellan kommuninvånarna, förtroendevalda och kommunen, förverkligandet av de olika befolkningsgruppernas lika möjligheter att delta, lyckad gemensam planering av tjänster, stöd för verksamheten i invånargemenskap eller lokala samfund eller invånarnas medverkan i berednings- och beslutsprocesserna.)

När du lägger fram ett förslag, beakta att

- i projektbeskrivningen ska anges motivet, samarbetspartnerna och resultaten för verksamheten samt en bedömning av resultaten och deras konsekvenser för verksamhetsmiljön (till exempel huruvida verksamheten får några bestående konsekvenser)
- verksamheten ska vara tydligt dokumenterad
- verksamheten kan vara innovativ och användbar i olika sammanhang eller bestå av långsiktigt utvecklingsarbete
- verksamheten kan rikta sig till hemlandet eller utlandet, men aktörens hemvist måste vara i Finland.

2. Nominering av kandidater

Som kandidat kan nomineras ett projekt, en grupp, en förening eller en organisation. När man nominerar en förening eller organisation, ska man specificera vilket projekt eller vilken verksamhetsform man särskilt vill lyfta fram.

Kandidater kan nomineras av enskilda personer, inofficiella grupperingar (lag, grupper), föreningar samt andra organisationer som vill tacka en viss aktör eller lyfta fram en viss fungerande verksamhetsform.

En person kan nominera flera kandidater, men man måste fylla i en separat blankett för varje kandidat. Kandidater kan nomineras 18.6–30.8.2014 med den elektroniska blanketten som finns på adressen <https://www.webropolsurveys.com/S/41B3A2ED4AD9A9CB.par> eller genom att skicka en pappersblankett (poststämpel 30.8.2014 eller tidigare) under adress: Justitieministeriet, "Demokratipriset 2014", PB 25, 00023 STATSRÅDET. Pappersblanketter kan

beställas genom att ringa numret 02951 50416.

3. Användning av förslagen

Om alla pristagare och deras verksamhet filmas korta berättelser som kommer att visas i prisgalan och publiceras på justitieministeriets YouTube-kanal. Filmerna kan också visas på Yles morgon-tv, Yles webbplats och i övriga medier. Dessutom kan alla kandidater som anmälts till tävlingen användas som exempel i kommunikationen som gäller Demokratipriset. Om någon av kandidaterna nämns i kommunikationen, begärs tillstånd av den berörda personen. Projektets registerbeskrivning finns på adressen

<http://oikeusministerio.fi/sv/index/underarbete/kehittamishankkeita/demokratiapalkinto.html>

4. Juryn

Juryn väljer tre pristagare som uppfyller de ovannämnda kriterierna. Den fjärde pristagaren väljs genom en publikomröstning på webben. En förhandsgallring av kandidaterna görs av planeringsgruppen för priset, som består av företrädare för justitieministeriet, finansministeriet, Penningautomatföreningen, Finlands Kommunförbund och Finlands Settlementförbund. Beslutet kan inte överklagas.

5. Priset

De valda aktörerna får justitieministeriets Demokratipris 2014. Prissumman på 10 000 euro fördelas bland de fyra pristagarna. Priset kan delas ut till ett projekt, en grupp, en förening eller en annan organisation som uppfyller kriterierna. Prissumman kan användas för att fortsätta och utveckla den prisbelönade verksamheten. Prisgalan ordnas i Helsingfors den 14 oktober 2014.

6. Organisatörerna 2014

Demokratipriset 2014 delas ut av justitieministeriet.

Republikens president Sauli Niinistö är beskyddare av priset.

Demokratipriset samordnas av justitieministeriet. Samarbetsparterna är finansministeriet, Penningautomatföreningen, Yles morgon-tv, Finlands Kommunförbund och Finlands Settlementförbund.

